

פרשת האזינו

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

ג. חוסר התועלת שיש בע"ז

ה. השמים והארץ עדים להתראה בבני

ו. גבורת השי"ת ונקמתו בגויים

ז. פירוט חטאי בני ונקמת השי"ת

י. משה מתרה בבני שוב לשמור את

התורה

י. בני עובדים ע"ז ועונשם

ר. הצדקת הדין ותוכחה על כפיות הטובה

ג. חסדי השי"ת וטובותיו לבני

מ. השי"ת מצוה למשה לעלות ולהקבר בהר

גבו

ג. חוסר התבוננות הגויים במפלת בני

בדרך פלא

"-----"

שאלה לשולחן שבת

"וידבר ה' אל משה בעצם היום הזה"

כתב רש"י שבשלושה מקומות נאמר "בעצם היום הזה". בנח: "בעצם היום הזה בא נח", לפי שהיו בני דורו אומרים, שיעכבו מבעדו להיכנס לתיבה, וישברוהו, אמר הקב"ה, הריני מכניסו בחצי היום וכל מי שיש בידו כח למחות יבא וימחה. וכן ביציאת מצרים כתוב בעצם היום הזה שהיו מצרים אומרים שלא יתנו לישראל לצאת. וכאן במיתתו של משה, היו ישראל אומרים, שלא היו מניחים למשה למות, לפיכך כתוב אף בו "בעצם היום הזה".

ויש לבאר מדוע השמיט רש"י את מילת אברהם שאף בו נאמר שנימול בעצם היום הזה?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי"

'ולמה העיד בהם שמים וארץ, אמר משה, אני בשר ודם למחר אני מת, אם יאמרו ישראל לא קבלנו עלינו הברית מי בא ומכחישם, לפיכך העיד בהם שמים וארץ, עדים שהם קיימים לעולם, ועוד שאם יזכו יבואו העדים ויתנו שכרם, הגפן נתן פריה והארץ נתן יבולה והשמים יתנו טלם, ואם יתחייבו, תהיה בהם יד העדים תחלה, ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא נתן את יבולה, ואח"כ ואבדתם מהרה על ידי האומות. (רש"י) מה הכוונה בכך שהשמים והארץ יהיו עדים, וכי יש להם פה או יכולת להעיד? ויש לבאר ע"פ דברי רבותינו על הפסוק 'יום השישי', לומר שכולם תלויים ועומדים עד יום שישי בסיון, אם יקבלו ישראל את התורה - מוטב, ואם לאו - יחזור העולם לתוהו ובוהו. ובכן, כל יום ויום שהעולם קיים והשמים והארץ עומדים על תילם, זוהי ראיה חותכת שקבלו ישראל את התורה, וזו עדותם של השמים והארץ שהם קיימים לעולם, כי עצם קיומם מעיד על קבלת התורה. (כלי יקר)

ללללל

"כי גוי אבד עצות המה ואין בהם תבונה"

קצת קשה, שלכאורה אם הם 'גוי אובד עצות' בוודאי שאין בהם תבונה ומדוע נכפל עניין זה? הגמרא (מגילה יב:) מבארת במגילת אסתר: 'ויאמר המלך לחכמים, מיהם החכמים? רבותינו, יודעי העיתים - שיודעין לעבר שנים ולקבוע חדשים, אמר להם, תדונו את ושתי בעבורי. אמרו: איך נעשה? נאמר לו להרוג אותה? מחר יתפכח מיינו ויזכרה ויבקשנה מידינו, נאמר לו לחוס עליה? הדבר יראה כולזול במלכות, לכן אמרו לו: מיום שחרב בית המקדש וגלינו מארצנו, ניטלה עצה ממנו ואין אנו יודעין לדון דיני נפשות'. הרי, שישנו מי שאינו נותן עצה אך עושה זאת מרוב חכמה ותבונה, בהיותו צופה ומביט בכל צדדי העניין ועינו רואה שתצא מעצתו תקלה, ולכן אומר שהוא אובד עצות ואין בידו לייעץ. אם כן, זו כוונת הכתוב, כי גוי אובד עצות המה, אך אל תחשוב שמה שאינו נותן עצה הוא מרוב חכמה כמו חז"ל, שלא רצו לתת עצה לאחשוורוש מרוב חכמתם, אלא כיון שבאמת, אין בהם תבונה. (נחל קדומים)

ללללל

"שאל אביך ויגדך"

הגמרא (שבת דף כג.) שואלת מה יש לברך על הדלקת נר חנוכה. ומתמצת: 'אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של חנוכה'. שואלת הגמרא היכן ציונו על מצווה זו? רב אביא אמר מ"לא תסור", רב נחמיה אמר מ"שאל אביך ויגדך וזקניך ויאמרו לך". משמע מדברי הגמרא שאילו לא שחידשה התורה שיש לפעול בהתאם להנחיות רבותינו, אזי אין דין ברכה על מצוות שמדרבנן. לפי זה יש לבאר כיצד מברך סומא על עשיית מצוה דרבנן, הרי אינו חייב במצוות דאורייתא? ויש לומר: א. התורה נותנת בכח פסוקים אלו לבי"ד כח וסמכות להחליט על כל היהודים ואף על עיוורים וקטנים. ב. סומא חייב בלאווין (רעק"א) וכל קטן אלא שהוא פטור מעונשים. ג. הברכה שמברך היא על כל עם ישראל שהם בכללם. (הנוב"י) ד. קטן ראוי לבוא לידי חיוב בעתיד. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א לשאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

בשעה טובה ועוצלחת!
הופיע ויצא לאור עולם
בסייעתא דשמיא!

ניתן להשיג ב"מקרא"
הוצאה לאור, ובטלפון:
052-7665775

עונג רוחני
לשולחן
השבת!

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:
1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

העלון מוקדש לע"נ
אפרת בת חיים ע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- התורה נמשלה לשעירים עלי -
 - ולרביבים עלי -
 - על דורו נאמר: "בהפרידו בני אדם" (רש"י)
 - ד' "ד' ____ ינחנו"
 - נאמר על דגן זה שיש לו כליות
 - אהרן נאסף אל -
 - יד ד' ____ במשפט
 - "ושן בהמות ____ במ"
 - "____ מוסדי הרים"
 - עם, אומה
 - "על אשר לא קדשתם אותי ____ בני ישראל"
 - מה כתוב במקום: "ויסיים משה"? ("____ משה")
 - ד' ישיב אותה לצריו
 - כך קרוי מקום שממה
 - שמור, גנוז
 - משה קרא את השירה באזני העם ו-
 - סוג של שדים
 - "____ מכעס בניו ובנותיו"
 - התורה אינה דבר ____ מכם
 - איש צעיר
 - סלע איתן
 - "זכור ____ עולם"

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- כך קרויים הנביאים
 - חריב תאכל ____
 - עליהם הנשר מרחף
 - ינקו אותו מסלע
 - כך נקרא הר נבו
 - "____ ישורון ____"
 - כך נקראים החכמים
 - זכותו של יעקב נמשלה ל -
 - דבר שהכל שמחים בו (בשונה מגשם)
 - הר נבו נמצא במואב מול
 - כך נקראים הכבשים
 - עליו נאמר "יערף כמטר"
 - "____ רעב ולחמי רשף וקטב ____"
 - לו נמשל הקב"ה בשמירה על בניו
 - "כי מגפן ____ גפנם"
 - על הדור זה נאמר: "דור ____ ...
 - פ. ו ____"
 - במדבר זה חטאו במי מריבה
 - במקום זה שבמדבר צין חטאו במי מריבה
 - טיפות מטר
 - לשון רוח סערה
 - בני ישראל קרויים: "דור ____"

ואלה שמות

"שאל אביך ויגדך" - 'אלו הנביאים שנקראים אבות' (רש"י)
מה היה שמותיהם של נביאי ישראל? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

כל מה שהקב"ה עושה הצדיקים עושים. כיצד? הקב"ה פוקד עקרות ואלישע פקד את השונמית, מנין? שנאמר (מלכים ב,ד): "למועד הזה כעת חיה את חובקת בן". הקב"ה מחיה מתים ואלישע החיה את בנה של השונמית. הקב"ה קורע ימים ואליהו קרעו ימים, מנין? שנאמר (מלכים ב,ב): "ואף הוא ויכה את המים ויחצו הנה והנה". הקב"ה מרפא בלא רטיה ואלישע ריפא את נעמן שלא ברטיה. הקב"ה ממתיק את המרים ואלישע המתיק את המרים, שכך כתוב (שם): "ויאמר קחו לי צלוחית חדשה וגו'" וכתוב (שם): "וירפאו המים". הקב"ה עוצר גשמים ואליהו עצר את הגשמים, שנאמר (מלכים א,יז): "חי ד' צבאות אם יהיה השנים האלה טל ומטר וגו'". הקב"ה מוריד את הגשמים ושמאל הוריד את הגשמים, שנאמר (שמואל א,יב): "הלא קציר חטים היום אקרא אל ד' וגו'". הקב"ה מוריד האש ואליהו הוריד את האש, שנאמר (מלכים א,יח): "ותפול אש ד' ותאכל את העולה". (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**בעת כנוס אבנים,
לא אפחד משפנים,
לבית חדש אעבור,
ובחצר קן לציפור.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 4 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

איך יתכן שלפנינו אתרוג פסול, אך אם נמצא בו נקודה נוספת, חדשה, יחזור האתרוג לכשרותו?

"כי חלק ד' עמו יעקב חבל נחלתו"

ר' חיים מוואלוז'ין שאל פעם את הגר"א, מה פירוש הדבר המוזכר במדרש זוטא שאחת ממידותיו של הקב"ה היא 'שמח בחלקו', והרי כל העולם שייך לקב"ה ועל מה שייך לומר 'חלקו'? השיב לו הגר"א, שאין חלקו אלא עם ישראל כמו שכתוב: "כי חלק ד' עמו", והקדוש ברוך הוא שמח בחלקו, דהיינו שהוא שמח בישראל בכל מצב שהם אפילו בדורות שנתמעטו ממעלתם הרוחנית. (ממעיונות הנצח)

"ראו עתה כי אני הוא ואין אלהים עמדי אני אמיץ ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל"
בפסוק זה כתוב 4 פעמים את המילה 'אני'. היכן מצאנו בנ"ך פסוק (המופיע בסידור התפילה) שמופיעה בו המילה 'אני' 5 פעמים?

מצאו נא בפרשה:

1. איבר שאינו מוזכר בשום מקום אחר בתורה.
2. את שמותיהן של ארבע פרשות בתורה.
3. ארבעה מתוך שבעת המינים.
4. אות המופיעה פעמיים ברציפות. (8 תשובות)
5. שלוש מילים רצופות הפותחות באותה האות.

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת האזינו אומר משה: "תזל כטל אמרתי".

בפרשת האזינו ישנם 52 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה:

"הזיל" = בגימטריא = 52

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: האותיות שמרכיבות את המילים 'מלאכת סופר', הן האותיות שאינן מתווגות בס"ת. **לסדר את הפרשה** - "הרנינו גוים". **חידון א' ת'** - אבות, בשר, גזוליו, דבש, הר העברים, וישמן ויבעט, זקניך, חבל, טל, יריחו, כרים, לקחי, מזי מרירי, נשר, סדום, עיקש, פתלתול, צין, קדש, רביבים, שעירים, תהפוכות. **חידון א' ת' הפוך** - דשא, עשב, פלג, בדר, חיטה, עמיו, תאחז, אשלה, ותלהט, גוי, בתוך, ויכל, נקם, ישימון, כמוס, הושע, רשף, וינאץ, ר(י)ק, בחור, חלמיש, ימות. **שעשועי דאורייתא** - "ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבל אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט". 1. "כאישון עינו". 2. וירא', בהר, הדברים, תבוא. 3. חיטה, ענב וגפן, דבש, שמן. 4. יסבבנהו, בדר, ההר, יין, ילל, מומם, ויכננך, מררות. 5. "עמרה ענבמו ענבי". **ואלה שמות** - במסכת מגילה (יד.) כתוב שהיו 48 הנביאים, ונחלקו המפרשים מהם: אוריה, אחיה, אליהו, אליעזר, אלישע, אלקנה, אמוץ, ברוך, גד, דוד, דניאל, הושע, זכריה בן יהוידע, חבקוק, חגי, חנני, יהוא, יהושע, יואל, יונה, יחזיאל, יחזקאל, ישעיה, ירמיה, מיכה המורשתי, מיכיהו בן ימלה, מלאכי, מרדכי, נחום, נתן, עבדיה, עווד, עדו, עזריה, עמוס, פנחס, צפניה, שמואל, שמעיה, שריה. (הגר"א) ולרש"י גם: אברהם יצחק יעקב משה אהרן עלי נריה שלמה מחסיה. ולגר"א במקומם: שלשת בני קרח: אסיר, אלקנה, ואביאסף. אסף, הימן, איתן ידותון זכריהו דניאל. **מילה בפרשה וילך** - עבר. "מקדם היה ראש ישיבה" - יעקב למד בבית המדרש של עבר, "אבל כל זה כבר קרה" - זה היה בעבר, "בצד השני שנמצא ממול" - בעבר השני, "חלף בדרכו אדם דגול" - חלף = עבר. **טמונות בפרשה** - 1. "האזינו השמים .. ותשמע הארץ" (לבא, 2). "וישמך ישרון ויבעט" (לבטו, 3). "ואפס עצור" (לבלו, 4). "ודם ענב תשתה חמר" (לבב, 5). הפירות ארכאולוגיות - "זכור ימות עולם" (לבז, 6). "כנשר יעיר קינו" (לבא, 7). "חולדה ששניה עקומות ועקושות" (רש"י לבא, 8). "כרים-כבשים" (רש"י לבד, 9). "וינקרו דבש מסלע" (לבג, 10). שירת האזינו. 11. "אשנן את להב חרבי" (רש"י לבמא, 12). הוכה+מוס="הוא כמוס" (לבד, 13). "חמאת בקר" (לבד, 14). "כי גוי אובד עצות המה" (לבכח, 15). "דור אנוש שהציף עליהם מי אוקינוס ודור המבול ששטפם" (רש"י לבז, 16). "ושן בהמות אשלה בם" (לבכד, 17). **טמונות בהפרשה** - 1. "אדלג שור (ל) "תרחיב צעדי" (לז, 2). "גחלים בערו" (כב, 3). "וירכב על כרוב" (יא, 4). "ויתגעש ותרעש הארץ" (כב) **שאלה לשלח השבת כי תבוא** - שאלנו: נוסח הברכה השניה של ברכת המזון היא: "על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה. ועל שהוצאתנו ד' אלקינו מארץ מצרים ופדיתנו מבית עבדים". והדבר תמוה, והרי סדר הדברים לא היה כן, אלא קודם יצאנו ממצרים ורק ארבעים שנה לאחר מכן נחלנו את ארץ ישראל? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: א. כל המהלך של עמ"י במצרים היה בתחושת ארעיות, כדברי השבטים לפרעה 'לגור בארץ בנו', כי ידעו וכמחו למטרה הסופית: ירושת הארץ. (חת"ס) ב. אנו מודים לשי"ת על הגאולה שלנו ממצרים שהרי בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, ואנו 'יצאנו' הרבה אחרי ירושת הארץ לאבותינו. ג. מובא בתרגום יונתן בן עוזיאל שכשבנ"י שחטו את קרבן הפסח לראשונה, נשא אותם הקב"ה עד מקום המקדש בלילה ההוא והחזירם. נמצא, שהיו בא"י לפני שיצאו ממצרים. ד. תכלית יציאת מצרים הייתה כדי לרשת את א"י. ה. זוהי ברכת הארץ ולכן פותחים בהודאה על הארץ. ואז ממשיכים להודות על שאר הדברים ובראשן יציאת מצרים. ו. 'שהנחלת' - הכוונה להבטחת הארץ לאבות הקדושים ולא הנחלת בפועל.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.

(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
 אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
 כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו
 תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
 "בחג הסכות" (לא, יא)

"וידבר דוד" (שמואל ב' כב א'-נא)

הפטרת האזינו

טמונות בהפטרה

1

2

3

4

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
 לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775